

Nr 34.

Utlåtande i anledning av Kungl. Maj:ts i statsverkspropositionen gjorda framställning angående anslag för budgetåret 1949/50 till lokaler i berg för försvarets forskningsanstalt.

(1:a avd.)

I propositionen nr 1 har Kungl. Maj:t beträffande kapitalbudgeten under försvarets fastighetsfond, befästningars delfond (bilaga 25, punkt 22, s. 38 av bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över försvarsärenden för den 3 januari 1949) föreslagit riksdagen att till Lokaler i berg för försvarets forskningsanstalt för budgetåret 1949/50 anvisa ett investeringsanslag av 300 000 kronor.

Vidare har i två likalydande motioner, väckta den ena inom första kammaren av herrar *Mannerskantz* och *Andrén* (I: 195) och den andra inom andra kammaren av herrar *Kyling* och *Hjalmarson* (II: 243), hemställts, såvitt nu är i fråga, att riksdagen måtte besluta att utöver vad av Kungl. Maj:t föreslagits till Lokaler i berg för försvarets forskningsanstalt för budgetåret 1949/50 anvisa ett anslag av 1 200 000 kronor.

I fråga om de skäl, motionärerna anfört till stöd för sin framställning, får utskottet hänvisa till motionen I: 195.

I sina medelsäskanden för nästa budgetår har *fortifikationsförvaltningen* hemställt, bland annat, att ett belopp av 300 000 kronor måtte anvisas för anläggande av en försökstunnel i berg för försvarets forskningsanstalt.

Departementschefen har framhållit, att under senare år omfattande försök utförts för att utröna verkningarna av detonationer i skyddsrum och bergtunnlar. Ehuru kostnaderna härför uppgått till ganska avsevärda belopp, hade resultaten icke varit tillräckligt givande, enär på grundforskning byggda resultat och erfarenheter inom detta område nästan helt saknades. För att skapa möjligheter till sådan grundforskning hade föreslagits anläggande av en försökstunnel i berg. Anläggningen vore avsedd att utföras vid en av försvarets forskningsanstalts avdelningar. Kostnaderna hade beräknats till 300 000 kronor, i vilket belopp jämväl inginge kostnaderna för ett mindre markområde, som måste förvärvas. Med hänsyn till den stora betydelsen av ifrågakvarande forskningsverksamhet ansåge departementschefen sig böra tillstyrka förslaget. Kostnadsberäkningarna hade icke givit departementschefen anledning till erinran.

Utskottet har funnit bärande skäl tala för att ifrågavarande skyddstunnel kommer till utförande och har i likhet med departementschefen icke något att erinra mot de av fortifikationsförvaltningen för ändamålet beräknade kostnaderna. Utskottet biträder alltså Kungl. Maj:ts förslag.

Vad beträffar det motionsvis gjorda yrkandet om anvisande utöver Kungl. Maj:ts förslag av 1 200 000 kronor för utförande av ytterligare anläggningar i berg för forskningsanstalten vill utskottet framhålla, att möjligheterna att igångsätta nya byggnadsföretag äro för närvarande synnerligen begränsade och att föga skulle stå att vinna genom en ökad medelsanvisning för dylika företag. Utskottet anser sig därför icke böra biträda motionerna i nu förevarande del.

Utskottet hemställer,

att riksdagen må, med bifall till Kungl. Maj:ts förslag samt med avslag å motionerna I: 195 och II: 243, såvitt nu är i fråga, till *Lokaler i berg för försvarets forskningsanstalt* för budgetåret 1949/50 under försvarets fastighetsfond, befästningars delfond, anvisa ett investeringsanslag av 300 000 kronor.

Stockholm den 8 mars 1949.

På statsutskottets vägnar:

J. B. JOHANSSON.

Närvarande: se under utlåtandet nr 35.

Reservation

av herrar *Johan Bernhard Johansson, Lundgren* och *Hjalmarson*, vilka ansett, att utskottet bort tillstyrka motionerna I: 195 och II: 243, såvitt nu är i fråga, och att därför

dels andra stycket av utskottets yttrande bort hava följande lydelse:

»Utskottet vill erinra, att anstaltens nuvarande anläggningar, som äro av provisorisk karaktär, delvis bestå av oskyddade träbaracker. För att forskningsanstaltens verksamhet, som är av synnerligen stor betydelse även under krig, skall kunna vid dylika förhållanden fullgöra sina uppgifter, kräves oundgängligen tillgång till arbetslokaler i bergrum. För utförande av dylika

bergrumsanläggningar har fortifikationsförvaltningen äskat sammanlagt 1 500 000 kronor, varav ett belopp å 300 000 kronor är avsett för anläggande av förenämnda skyddstunnel. På grund av det anförda föreslår utskottet, att i enlighet med yrkandet i motionerna I: 195 och II: 243 ytterligare 1 200 000 kronor anvisas utöver Kungl. Maj:ts förslag och att anslaget för nästa budgetår för här ifrågavarande ändamål alltså uppföres med 1 500 000 kronor.»

dels ock utskottets hemställan bort hava följande lydelse:

»att riksdagen må, i anledning av Kungl. Maj:ts förslag samt med bifall till motionerna I: 195 och II: 243, såvitt nu är i fråga, till *Lokaler i berg för försvarets forskningsanstalt* för budgetåret 1949/50 under försvarets fastighetsfond, befästningars delfond, anvisa ett investeringsanslag av 1 500 000 kronor.»